

Østrogen-gel (Østradiol) biohormoner Behandling af aldersforandringer i huden efter menopausen

Østrogenmangel giver rynker.

Med alderen bliver huden tyndere, mere tør og den begynder af rynke. Disse synlige tegn på aldring forværres kraftigt efter menopausen, hvor østrogenniveauet falder.

Hudens aldring skyldes både udefrakommende faktorer, sol, rygning og stress, kaldet extrinsic aging og indefra kommende genetiske faktorer, kaldet intrinsic aging. Intrinsic aging omfatter blandt andet de forandringer som opstår pga. vores hormonbalance livet igennem. Begyndelsen på menopausen er et kardinalpunkt for aldringsprocessen for den kvindelige krop, da ændringerne i hormonniveauet giver forandringer i især knoglevævet og huden. Østrogenet har således stor betydning for hudens aldring. Studier (Brincat et al. 2) viser at hudens kollagenniveau falder med 2,1% pr år, de første 15 til 18 år efter menopausen, hvilket giver en reduktion i læderhudens tykkelse på 1,1% pr. år. Flere studier viser også at forandringerne i huden hænger sammen med østrogenmanglen og ikke med den biologiske alder. Så jo tidligere man går i overgangsalder, jo tidligere og jo flere alderstegn får man. Det gælder altså om at holde østrogenniveauet højt i huden.

Østrogen eller laserbehandling?

I huden og andre steder i kroppen findes østrogenreceptorer. Det betyder, at når vi smører østrogen på huden, binder østrogenet sig til østrogenreceptorerne og derved reguleres forskellige biologiske funktioner i huden. Østrogen kan passere cellemembranerne og binde sig til enten generne, og få generne til fortsat at udføre det job, som de hidtil har gjort med at holde huden ved lige, eller østrogenet

kan binde sig til cellemembranen og øge celleaktiviteten og dermed få cellen til at holde huden ved lige.

Med østrogenbehandling får vi en påvirkning af cellerne, som vi *ikke* kan få ved at behandle med laser, peeling, botulinumtoksin eller fillers, vi påvirker aldersforandringerne på en ny måde, idet vi har et andet "angrebepunkt" til forbedring af huden. Den ene behandlingsmetode udelukker ikke den anden, og ved at kombinere behandlingerne, er mulighederne større for at få et bedre resultat. Denne behandlingsform er endnu ikke særlig kendt. Hidtil har vi kun kunnet behandle extrinsic aging. Nu kan vi også gøre noget ved intrinsic aging.

Hvordan behandles extrinsic aging?

Alderstegn efter extrinsic aging kan vi behandle med laser, peeling, botulinumtoksin (Botox, Azzalure), fillers (Restylane), A-vitaminsyrecreme og meget andet. Disse behandlingsformer reparerer altså skaderne, som de ydre påvirkninger har givet vores hud gennem årene. Det er de behandlingsformer som vi allerede kender.

Hvordan behandles intrinsic aging?

Da intrinsic aging skyldes genetiske faktorer, er det ikke nemt at behandle disse alderstegn. Det bedste råd er, at vælge sine forældre med omhu. Har ens forældre en fin hud, er der stor sandsynlighed for at man selv får en fin hud.

Men vi kan nu behandle nogle af skaderne efter intrinsic aging ved at bruge østrogenholdig creme eller gel efter menopausen til erstatning af det faldende østrogenniveau i huden.

Hvad gør østrogen ved huden?

Østrogen øger hudens tykkelse og reducerer rynker ved at øge dannelsen af kollagen, reducere nedbrydningen af kollagen samt øge dannelsen af de elastiske fibre. Fugtmængden i huden forbedres, da dannelsen af hyaluronsyre øges. Tørheden reduceres, da huden bliver bedre til at holde på fugten på grund af øget talgsekretion.

Hvilke studier findes der om østrogenbehandling af huden:

Et studie (Varial et al. 3) hvor 12 menopausale kvinder, er behandlet på maven med østrogencreme i 3 måneder, viste en stigning i hydroxyproline på 38 %. Hydroxyproline er et stof, som indgår i dannelsen af kollagen, så når dette stof stiger, ved vi at kollagendannelsen også forøges.

Et studie (Credi et al, 4) med 54 menopausale kvinder som hver aften påsmurte 0,625 mg østrogen creme i ansigtet i 6 måneder, fik øget hudens tykkelse med 7,8 % ved sammenligning med gruppen af kvinder som anvendte et placeboprodukt (en creme uden aktivt stof).

Et studie (Son ED et al, 5) hvor østrogencreme 0,01 % blev smurt på ballerne hver aften i 2 uger, fandt man, at der var forøget dannelse af prokollagen type 1, at der var en reduktion i MMP-1 (et stof som nedbryder kollagen), hvilket viser, at østrogen er betydningsfuld i opretholdelse af hudens kvalitet.

Et studie (Schmidt et al, 6) fandt at påsmøring af østrogen 0,01 % eller 0,3 % i 6 måneder gav forøget fugt i huden.

Et studie (Schmidt et al, 6) viste at påsmøring af 0,01 % og 0,3 % østrogen i 6 måneder forbedrer hudens elasticitet og

reducerer rynkedybden og porestørrelsen med 61 – 100 %.

Et studie (Credi et al, 4) viser at rynkerne bliver betydelig reduceret ved brugen af en østrogencreme hver nat i 24 uger, ved sammenligning med en kontrol gruppe der fik et placeboprodukt.

Et studie (Punnonen et al. 7) viste efter 3 ugers brug af østrogen på huden hos 14 kvinder at der blev dannet flere elastiske fibre, at de blev tykkere og at deres indlejring i huden blev forbedret.

Er østrogencreme eller gel sikkert at bruge?

Studier (Schmidt et al. 6) viser at behandling med østrogen creme og gel på huden ikke øger det systemiske østrogen niveau i blodet markant. Det betyder, at vi trygt kan anvende disse cremer uden at frygte, at det påvirker vores krop på anden vis.

Hvordan skal østrogengelen anvendes?

En gang dagligt efter huden er rensset af skal der påsmøres et tyndt lag. Når der er gået 10 minutter er gelen trukket ind i huden og du kan påføre en fugtighedscreme eller en solcreme hvis du har brug for det. Vi anbefaler ikke at påføre en vitaminholdig creme eller serum ovenpå hormoncremen, da det muligvis kan påvirke effekten.

Referencer:

1. Yu Yu Shu and Howaes I Maibach. Estrogen and Skin, Therapeutic Options Review Article. Am J Dermatolog 2011; 12 (5) 297-311
2. Brincar M et al. A study of the decrease of skin collagen content, skin thickness, and bone mass in the

Speciallægerne
Plastikkirurgisk Klinik
 Aarhus

postmenopausal woman. Obst Gynecol 1987 Dec; 70 (6): 840-5

3. Varila E et al. The effect of topical oestradiol on skin collagen of postmenopausal women. Br. J Obstet Gynaecol 1995 Dec; 102 (12): 985-9

4. Credi P et al. Effect of conjugated oestrogen (Premarin) cream on aging facial skin: a comparative study with a placebo cream. Maturitas 1994 Oct; 19(3):211-23

5. Son ED et al, Topical application of 17beta-estradiol increases extracellular matrix protein synthesis by stimulation tgf-Beta signaling in aged human skin in vivo. J Invest Dermatol 2005 Jun; 124 (6):1149-61

6. Schmidt et al. Treatment of skin aging with topical estrogens. Int J Dermatol 1996 Sep; 35 (9): 669-74

7. Punnonen R et al. Local oestradiol treatment improves the structure of elastic fibers in the skin of postmenopausal women. Ann Chir Gynaecol Suppl 1987; 202: 30-41

8. Callens et al. Does hormonal skin aging exist? A study of the influence of different hormone therapy regimens on the skin of postmenopausal women using non-invasive measurement techniques. Dermatology 1996; 193 (4): 289-94

Venlig hilsen
Plastikkirurgisk Klinik Aarhus

Peter Bjerring
 professor, dr.med.
 speciallæge i hudsygdomme

rev aug 2014
 næste rev aug. 2016